

Inleiding Hans van Duijn, Cannabis Tribunaal, Dudok, Den Haag, 3 mei 2010:

Dames en heren, ik mocht hier anderhalf jaar geleden ook staan, niet hier maar in Nieuwspoor. Daar mocht ik het slotdebat doen met ene mevrouw Joldersma – waar heb ik die naam eerder gehoord? We hadden toen een rechterlijk college van drie personen, kan ik me herinneren, waar de heer Kaptein ook deel van uit maakte en de conclusie was dat in ieder geval mevrouw Joldersma geen steekhoudende argumenten had ingebracht.

Nou is het lastig om van het verhaal over het verbod op cannabis elk jaar of elke anderhalf jaar een compleet nieuw verhaal te maken. De argumenten zijn bekend, dus ik wilde het een beetje anders benaderen. Voor mijn gemak, maar ook voor de heer Kaptein, zou ik het in juridische termen gebruikelijke uit willen spreken, dat het betoog van de heer Leers als hier herhaald en ingelast moet worden beschouwd. Uitgezonderd datgene waar u het niet mee eens was natuurlijk, dat spreekt voor zich. Dat doe ik hetzelfde met het verhaal van Nicole Maalsté, dus kan ik me nu concentreren op wat andere elementen.

Allereerst, dat heb ik in 2008 gezegd en ik zeg dat er nu nog maar een keer bij: ik ben géén gebruiker van cannabis. Ik lust een potje bier en een lekker glaasje wijn, maar cannabis, dat kunt u aan mij niet kwijt raken. Eigenlijk zou je moeten zeggen: oh, dat is geweldig, want dan hebben we hier iemand staan -net als meneer Leers- die onverdacht is als het gaat om het feit dat hij vindt dat het verbod moet worden opgeheven. Want als je hier staat omdat je een gebruiker bent, ben je per definitie belanghebbende.

Ik ben geen belanghebbende als gebruiker, ik ben belanghebbende als lid van deze samenleving, omdat ik gewoon van alle rampen en randverschijnselen rondom het zinloze verbod af wil. Ik wil af van de criminaliteit die daaraan verbonden is en waar de samenleving zoveel last van heeft. Ik ga niet zover als meneer Leers door te zeggen: ik had het liefst dat cannabis helemaal uit de werkelijkheid verdwijnt. Ik zie daar geen enkele reden voor. Als ik dat al zou hebben, dan staat het achteraan in een lijst waar kernwapens waarschijnlijk op nummer 1 staan en dan volgen er nog duizend andere dingen. En misschien dat ik dan ooit aan cannabis toekom, maar ik heb daar eigenlijk helemaal geen behoefte aan.

Ik heb vanmorgen in alle vroegte bij *Goedemorgen Nederland* gezegd dat de lieden die hier niet zover vandaan huizen op het Binnenhof, liegen en bedriegen en/of dom zijn. Dat 'en/of dom zijn' had ik al een keer herhaald bij een debat tussen lijsttrekkers in Amsterdam. Daar refereerde ik aan een uitspraak van Albert Einstein, die met zoveel woorden zegt: als je continu iets herhaalt terwijl je weet dat het niet kan, dat het niet lukt, dat het niet werkt en je herhaalt dat toch steeds in de hoop dat het ooit een keer toch zal werken, dan ben je dom. En ik zei: politici die continu blijven vasthouden aan het verbod op drugs -in dit verband het verbod op cannabis- en weten, kunnen weten, zien en kunnen zien dat dat verbod niet leidt tot een afname of het verdwijnen van het gebruik van cannabis, maar het blijven herhalen, hoewel ze weten dat het niet werkt -al dan niet in de hoop dat het een keer wel werkt- die zijn dom.

Wat ik er toen niet, maar nu wel graag bij wil zeggen, want ik heb tenslotte vanmorgen ook andere woorden gebruikt, zoals niet eerlijk, leugenachtig, bedrieglijk, hypocriet. Ik hoorde trouwens bij Gerd

Leers ook dat soort termen in zijn verhaal. Daar moet ik dus toch iets meer over zeggen. Je bent dom als je dat soort dingen doet, als je het niet weet. De vraag is of de politici in de Tweede Kamer nu zo dom zijn dat ze dat niet weten. Ik mag niet uitsluiten dat er één bij is. Misschien wel twee. Ik noem geen namen, dat begrijpt u natuurlijk wel, want dat is op zichzelf geen bewijs. Maar de kans dat daar een grote meerderheid van personen, die nu nog steeds vóór dat verbod is, dat die echt dom is, dat ze niet weten wat hun opstelling als parlementariër, in het verleden maar ook nu nog, voor gevolgen heeft: die kans acht ik buitengewoon klein.

Maar als je niet dom bent en het dus wél weet, en ook weet dat het niet werkt en eigenlijk ook weet en kunt zien wat het gevolg is van jouw parlementaire standpunt voor de samenleving... Ik noem maar even: de helft van alle criminaliteit in ons land is drugsgerelateerd, drugswetgeving-gerelateerd. Eigenlijk is het nog meer omdat de statistieken in dit land niet zorgvuldig worden bijgehouden. Er zijn dus verschijnselen rondom personen, rondom drugsgerelateerde handelingen, die niet als zodanig worden genoteerd. Als je weet wat dat betekent voor een last die een samenleving treft, de hoeveelheid handelingen die ongewenst is, en dat gaat van moord en doodslag tot beroving. U mag het allemaal opnoemen: hogesnelheidskwesaties met grote risico's voor andere weggebruikers, er is een scala van ongewenste activiteiten waar andere burgers mede aan worden blootgesteld.

Als je dat allemaal weet en je weet dus ook dat het zinloos is wat je doet, dan kun je niet dom zijn om het te handhaven. Dan ben je sluw en gemeen. Dan gebruik je dat voor een ander doeleinde dan waarvoor het eigenlijk ooit was bedacht. Toen het was bedacht kon je nog zeggen: ze weten niet beter, de ervaring moet maar leren of het werkt. En dan spreken we over 1909, honderdeneen jaar geleden. Toen ging het nog niet over cannabis, dat is pas veel later gekomen. Maar over alle drugs waar het toen al in 1909 mee begon, inclusief de cannabis heden ten dage of de middelen die na cannabis in zwang zijn gekomen: geen enkel verbod -niet in Nederland, maar ook niet in andere delen van de wereld en zeker niet in rechtsstaten- leidt ertoe, bewijsbaar, dat het gebruik afneemt.

Sterker nog: in Nederland, maar ook in andere landen, ook in landen waar de repressie veel hoger is, daar is het verkrijgen van dat soort niet toegestane middelen de gewoonste zaak van de wereld. Je hoeft maar met je vingers te knippen, geld neer te leggen, en je hebt het. En als je Leers moet geloven, en het is overigens ook zo: als je het niet wil, dan zijn er altijd nog wel lieden die de markt willen uitbreiden en die je eraan willen helpen, ongevraagd. Als je dat nou als parlementariër kunt weten, dan is het geen kwestie van domheid, dan is het een kwestie van misbruik van wat ik maar even noem de angstgevoelens van het publiek, die je zelf oproept.

Al die politici die vóór het voortbestaan van het verbod zijn, roepen maar steeds over de schade van deze drugs. Ik ga er aan voorbij dat ze over alcohol niet willen spreken, want dat noemen ze een gewoon, een normaal genotmiddel. Ik ga er ook aan voorbij dat dat allemaal schade oplevert, dat daar vele, 22 keer meer slachtoffers door vallen, als ik het heb over verslaafden en over dodelijke effecten, dan van cannabis bijvoorbeeld. Ik ga daar allemaal aan voorbij. Wat ik slechts vaststel is dat zij geen enkel argument inbrengen om te zeggen dat er een normatief gegeven is op grond waarvan je alleen met een verbod mensen zou kunnen bewegen om het niet te gebruiken.

Je moet het eigenlijk omdraaien: als mensen iets willen, een genotmiddel willen, en ze zijn bereid er voor te betalen, dan kun je met geen wetgeving, geen verbod, regelen dat mensen dat niet zullen gebruiken. Dat is de feitelijke situatie die wij na al die jaren hieruit kunnen afleiden. Nogmaals: toen ze het voor het eerst instelden, kon je nog zeggen: dat ze weten ze allemaal niet. Je kon het misschien wel voorspellen, maar laat eerst maar bewijzen dat het zo is. Het is nu bewezen. Het nu blijven handhaven strekt dus kennelijk tot een ander doel: gebruik maken van die angst die ik net noemde.

9 juni is in aantocht. De verharding van de afgelopen maanden in de Nederlandse samenleving en met

name ook in de Tweede Kamer, leidt ertoe dat er een opschuiving is naar wat we dan maar noemen de rechterflank. Je ziet dat partijen proberen vanuit het midden meer naar rechts op te schuiven om zo meteen op 9 juni toch voldoende zetels te behalen. Dat mag alles kosten, principes zijn niet meer belangrijk, het enige dat telt is het aantal zetels.

En je ziet bijvoorbeeld, ik noem maar even een partij als de VVD, van oudsher toch een -zegt men zelf- liberale partij, waarbij grondrechten een belangrijke rol spelen. De VVD zegt helemaal niets meer over drugs in het program. Ze hebben nog één icoon, Fred Teeven, hij komt hier straks, die mag zeggen wat hij wil over de drugs. Nou, hij heeft één standpunt: aanpakken, aanpakken, aanpakken. Dat leunt lekker aan tegen Wilders van de PVV, die vindt dat het afgelopen moet zijn met die drugs: gewoon handhaven. Net als mevrouw Verdonk. En om nou aan die kant de zetels weg te snoepen, laat de VVD dit in het programma onbesproken en kan daarmee een stuk van de zetelwinst worden binnen gehaald.

Ik noem dat onverantwoord populisme. Dat is je niet willen realiseren wat het effect is van deze benadering en uiteindelijk alleen maar voor een eigen belang, namelijk macht in de politiek. En niet om daar iets goeds mee te doen, althans niet om de bevolking daarmee te helpen, maar om jezelf een positie te gunnen. Het CDA doet dat al veel langer, dus dat is geen nieuws, de ChristenUnie en de SGP ook, dat zijn allemaal geen verrassingen.

En de andere partijen, die ik niet noem, zijn niet per definitie heilig. De Partij van de Arbeid heeft in ieder geval in de tijd van Bos en daarvoor toch in belangrijke mate steeds naar de pijpen van het CDA gedanst, als die niet wilde dat er een stap verder werd gegaan. D66, Partij van de Arbeid en VVD hebben er tijdens het Paarse regeringstijdperk met zijn drieën ook niks van gebakken op dit thema. Dus het is niet alleen maar te verwijten aan christelijke partijen of rechts Nederland.

Het punt waar het om draait is dat politici in Den Haag het drugsverbod misbruiken voor eigen doeleinden. Dat ze weten dat het niet werkt, dat ze weten dat de samenleving schade wordt aangedaan, dat ze ook weten dat er nutteloos 1,6 miljard -honderd euro per inwoner van dit land- jaarlijks door het putje wordt gespoeld als het gaat om handhaving van dit verbod. En dat ze dat niet tegen de burger willen zeggen, dat ze daar omheen draaien. Ik zeg dat nadrukkelijk: het niet willen zeggen is ook een vorm van liegen, dat is passief liegen. De bevolking gegevens onthouden waarmee zij een goed standpunt kunnen innemen is voor een parlementariër in mijn ogen een vorm van liegen, bedriegen, hoe je het noemen wil.

En ik vind, het is vandaag de Dag van de Persvrijheid: persvrijheid is een fundamenteel element in het functioneren van onze democratische rechtsstaat. We kijken bij persvrijheid altijd naar landen waar het voor journalisten buitengewoon lastig is om te opereren. Terecht overigens. Maar ik zou toch wel een appèl op journalisten willen doen -en niet omdat er nou toevallig een hier voorzitter is van deze dag tot nu toe- maar ik vind dat journalisten politici zeer scherp moeten volgen op dit thema en heel lastige vragen moeten gaan stellen. Journalisten laten het gemakkelijk aan zich voorbij gaan. Er roept een keer een parlementariër wat, ze noteren het of ze noteren het niet, ze publiceren als het ze uitkomt, een tegengeluid publiceren ze ook als het uitkomt.

Er wordt niet gegraven, onderzoeksjournalistiek bestaat nauwelijks nog. Het wordt tijd dat journalistiek Nederland zijn taak ook hier vervult en het parlement en de regering controleert. Ook op dit onderdeel, met betrekking tot de vraag of wat hier gebeurt eigenlijk wel kan in relatie tot, nou, noemt u maar: mensenrechten, individuele vrijheid, consistentie en onderbouwing met argumenten van het verbod, de prijs die Nederland betaalt voor dit verbod, is dat wel opwegend tegen de voordelen die het heeft? Ik heb nog geen voordelen ontdekt, ik hoor ze graag, ik ben ze nog niet tegengekomen.

Het is toch ook wel frappant dat er tot op dit moment hier in deze bijeenkomst geen voorstander van

het verbod is, die haarfijn kan uitleggen waarom we dit allemaal verkeerd zien, waarom het verbod wel moet worden gehandhaafd. Ik denk dat journalisten daar wat harder in moeten gaan zitten. 9 juni is weer eens zo'n dag. U hoort mij niet zeggen dat we nog in staat zijn om de Nederlandse bevolking vóór dat moment het heldere beeld te laten zien, dat zal waarschijnlijk nog wel langer duren. In die zin komt het net even te vroeg, deze verkiezing. Maar het is ontegenzeggelijk dat dat roer wel om moet en om gaat. Is het niet vandaag, is het niet 9 juni, dan komt het toch dichterbij: dit is niet vol te houden.

Hans van Duijn

*Voormalig voorzitter Nederlandse Politiebond,
nu actief voor Law Enforcement Against Prohibition en Lesscrime.nl.*

Meer informatie: www.cannabistribunaal.nl en www.voc-nederland.org